

Про дотримання вимог чинного
трудового законодавства
в діяльності закладів охорони
здоров'я м. Івано-Франківська

На виконання рішення виконавчого комітету міської ради від 15.12.2016 р. № 893 “Про план роботи виконавчого комітету міської ради на перше півріччя 2017 року”, Кодексу Законів про працю України, заслухавши інформацію управління праці Івано-Франківської міської ради про стан дотримання вимог чинного трудового законодавства в закладах охорони здоров'я, виконавчий комітет міської ради

вирішив:

1. Інформацію управління праці про стан дотримання вимог чинного трудового законодавства в діяльності закладів охорони здоров'я міста взяти до відома (додається).

2. Начальнику управління охорони здоров'я Івано-Франківської міської ради М.Бойко до 25.05.2017 р. проінформувати управління праці (Н.Дмитраш) про усунення порушень, виявлених під час вивчення стану дотримання вимог трудового законодавства в закладах охорони здоров'я.

3. Сторонам колективного процесу закладів охорони здоров'я при підготовці проектів колективних договорів, внесенні змін чи доповнень до них, дотримуватись вимог чинного законодавства та в обов'язковому порядку враховувати зміни в законодавстві.

4. Керівникам закладів охорони здоров'я, начальнику управління охорони здоров'я Івано-Франківської міської ради М.Бойко вести постійний контроль за дотриманням вимог трудового законодавства в діяльності закладів охорони здоров'я.

5. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Олександра Левицького та заступника міського голови Богдана Білика.

Міський голова

Руслан Марцінків

Інформація

про стан дотримання вимог чинного трудового законодавства в діяльності закладів охорони здоров'я м. Івано-Франківська

До закладів охорони здоров'я у місті Івано-Франківську належать:

- центральна міська клінічна лікарня;
- міська клінічна лікарня № 1;
- міські поліклініки № 1, 2, 3, 4, 5;
- міська дитяча клінічна лікарня;
- міський клінічний пологовий будинок;
- міська стоматологічна поліклініка;
- міська дитяча стоматологічна поліклініка.

На сьогоднішній день функцію управління охороною здоров'я у місті здійснює новостворене управління охорони здоров'я Івано-Франківської міської ради. Раніше ці функції були покладені на Івано-Франківську міську центральну клінічну лікарню.

Всього у лікувальних закладах міста працює 3604 особи. З них: лікарів – 614 осіб, фахівців із базовою та неповною вищою медичною освітою – 1448 осіб, молодшого медичного персоналу - 636 осіб та інші – 605 осіб.

Розмір середньої заробітної плати працівникам лікувальних закладів становить:

- лікарі: за січень – 4376,7 грн., за лютий – 4545,7 грн.;
- фахівці із базовою та неповною вищою медичною освітою: за січень – 3640,1 грн., за лютий – 3634,3 грн.;
- молодший медичний персонал: за січень – 3348,6 тис. грн., за лютий – 3335,8 тис. грн.

Управлінням праці для підготовки матеріалів на засідання виконавчого комітету у березні 2017 року здійснено вивчення стану дотримання вимог чинного трудового законодавства в деяких медичних закладах міста, а саме: в ЦМКЛ, дитячій стоматологічній поліклініці, пологовому будинку, міських поліклініках № 1 та № 2.

В ході проведеної роботи встановлено наступне.

При визначенні умов оплати праці медичних працівників заклади охорони здоров'я керуються “Умовами оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення”, затвердженими спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства охорони здоров'я України від 05.10.2005 р. № 308/519.

Розміри посадових окладів (тарифних ставок) працівників закладів охорони здоров'я визначені на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери.

Відповідно до вищезазначеного наказу працівникам сфери охорони здоров'я передбачено підвищення посадових окладів. Зокрема, керівникам закладів охорони здоров'я та їхнім заступникам, які мають кваліфікаційну категорію за спеціальностями “організація і управління охороною здоров'я” та

“організація та управління фармацією” посадовий оклад, що відповідає тарифному розряду за групою з оплати праці, підвищується на 8,7 – 44,9 відсотка тарифної ставки працівника I тарифного розряду (залежно від статусу та наявної кваліфікаційної категорії керівника).

Підвищення посадових окладів в закладах охорони здоров'я здійснюються:

- за наявність кваліфікаційної категорії;
- за оперативне втручання;
- за диплом з відзнакою;
- за керування санітарним транспортом;
- у зв'язку з шкідливими та важкими умовами праці та інші.

Також п. 3 “Умов ...” працівникам медичних закладів встановлюються окремі доплати, зокрема:

- доплата за суміщення професії (посади) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника в розмірі до 50 відсотків посадового окладу за основною посадою;

- доплата працівникам (у т.ч. водіям санітарних автомобілів), які залучаються до роботи в нічний час, в розмірі 35 відсотків годинної тарифної ставки (посадового окладу) за кожну годину роботи в нічний час. Нічним вважається час з 10 години вечора до 6 години ранку;

- доплата за науковий ступінь, зокрема доктора наук у граничному розмірі 25 відсотків, кандидата наук у граничному розмірі 15 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати);

- доплата працівникам (у т.ч. молодшим медичним сестрам), які використовують у роботі дезінфікувальні засоби, а також працівникам, які зайняті прибиранням туалетів в розмірі 10 відсотків посадового окладу (тарифної ставки) та інші.

Відповідно до п. 4 “Умов...” працівникам закладів охорони здоров'я встановлюються відповідні надбавки, серед них:

- за тривалість безперервної роботи (розмір надбавки залежить від медичного закладу, посади та стажу роботи);

- за високі досягнення у праці, виконання особливо важливої роботи, складність, напруженість у роботі. Граничний розмір надбавки для одного працівника не повинен перевищувати 50 відсотків посадового окладу. Працівникам закладу, установи така надбавка встановлюється керівником, а керівнику – органом вищого рівня, у межах фонду оплати праці.

Заробітна плата працівникам медичних установ виплачується відповідно до КЗпП України та Закону України “Про оплату праці” два рази на місяць. Заборгованість із виплати заробітної плати в медичних установах міста відсутня.

Хочеться зауважити, що з 1 січня 2017 року набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” від 06.12.2016 р. № 1774-VIII, відповідно до якого заробітна плата працівника, в тому числі і медичного працівника, має бути не меншою за визначений рівень мінімальної заробітної плати. Якщо ж працівник відпрацював передбачені місячною нормою години чи виконав місячний обсяг роботи, а його заробітна плата все одно не складає 3200 грн, то йому повинні виплатити доплату. Доплата компенсує різницю між його заробітною платою та мінімальною платою.

При обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру не враховуються:

- доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я;
- доплати за роботу в нічний та надурочний час;
- доплати за роз'їзний характер робіт;
- премії до святкових та ювілейних дат.

У роз'ясненні Мінсоцполітики від 14.02.2017 р. № 344/0/101-17/281 зазначено, що якщо робітникам, зайнятим на роботах зі шкідливими і важкими умовами праці, за результатами атестації робочих місць установлені доплати у розмірі до 12% посадового окладу (тарифної ставки) та доплата в розмірі 10% посадового окладу (тарифної ставки працівникам (у т.ч. молодшим медичним сестрам), які використовують у роботі дезінфікувальні засоби, а також працівникам, які зайняті прибиранням туалетів), то вони мають бути нараховані понад розмір мінімальної заробітної плати (3200 грн).

Однак встановлено, що у медичних закладах, де вивчався стан дотримання вимог трудового законодавства доплати за використання дезінфікуючих засобів включаються до розміру мінімальної заробітної плати, що є **порушенням вимог ст. 3¹ Закону України “Про оплату праці”**.

Також встановлено, що в міській поліклініці № 1 працівникам надається так зване “тимчасове замісництво на 0,5 ставки на час відрядження на курси лікарів”. Згідно з вимогами ст. 105 КЗпП України працівнику, який поряд з своєю основною роботою виконує обов'язки тимчасово відсутнього працівника без звільнення від своєї основної роботи проводиться доплата за виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника. Відповідно до вищезазначеного спільного наказу № 308/519 розмір доплати за суміщення професії (посади) або виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника становить до 50 відсотків посадового окладу за основною посадою. Конкретний розмір доплат встановлюється керівником закладу. Якщо відбувається заміна тимчасово відсутнього працівника з виконанням обов'язків поза межами робочого часу оплата праці проводиться за фактично відпрацьований час (лист Міністерства охорони здоров'я України від 04.09.2006 р. № 10.03.67/1574). Хочемо зауважити, що таке поняття як “тимчасове замісництво” не застосовується.

У міській поліклініці № 2 встановлено, що доплата за виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника не проводиться, що є **порушенням вимог ст. 105 КЗпП України**.

В усіх медичних закладах міста на всіх штатних працівників ведуться трудові книжки. Трудові книжки реєструються в книзі обліку трудових книжок і вкладишів до них; ведуться книги обліку руху трудових книжок. Крім того, як це передбачено законодавством, на кожного працівника заведені особові картки (форма Т-2); ведуться книги наказів.

У закладах охорони здоров'я, де вивчався стан дотримання трудового законодавства розроблені графіки відпусток на 2017 рік. Всім медичним працівникам передбачена виплата матеріальної допомоги на оздоровлення у розмірі посадового окладу відповідно до постанови КМУ від 11.05.2011 р. № 524 “Питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери”.

Слід відмітити, що не у всіх медичних закладах дотримуються строків виплати заробітної плати за час щорічної відпустки (**порушення ст. 115 КЗпП України**) та строків розрахунку при звільненні (**порушення ст. 116 КЗпП України**). Це пов'язано з тим, що поступлення коштів на карткові рахунки працівників здійснюється лише при виплаті заробітної плати два рази на місяць.

Також встановлено, що у всіх закладах є діючі колективні договори, але зміни і доповнення до них згідно із зробленими зауваженнями не внесені і не подані на повідомну реєстрацію в ЦМКЛ та поліклініці №1.

В ході проведеної роботи спеціалістами управління праці проведено інформаційно-роз'яснювальну роботу, надано консультації та рекомендації щодо умов укладення колективних договорів та дотримання вимог чинного трудового законодавства в діяльності закладів охорони здоров'я.

Основні проблемні питання, які з'ясувались в ході проведеної роботи:

1. Аналізуючи розмір заробітної плати працівників закладів охорони здоров'я можна зауважити, що розрахунок заробітної плати медичних працівників відносно мінімальної породжує зрівняння в оплаті праці медичних працівників з різним кваліфікаційним рівнем (наприклад, заробітна плата молодшої медичної сестри, медичної сестри II категорії та лікаря без категорії, у якого є стаж 10 років однакові, при цьому молодша медична сестра має ще доплату 10% від окладу за використання дезінфікуючих засобів). Тобто, втрачена диференціація заробітної плати висококваліфікованого спеціаліста та працівника, робота якого вимагає мінімальної освіти.

2. Станом на сьогоднішній день забезпеченість у коштах на виплату заробітної плати працівникам закладів охорони здоров'я міста до кінця цього року становить лише 81,8 %.

3. Не передбачена виплата матеріальної допомоги на оздоровлення молодшому медичному персоналу, спеціалістам, технічним службовцям та іншим працівникам, які працюють у медичній галузі. Хоча таким працівникам матеріальну допомогу на оздоровлення можна виплатити на підставі п. 5.11 "Умов..." № 308/519, тобто в межах фонду оплати праці.

Начальник управління праці

Наталія Дмитраш